

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjzabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

Az orvosi honorárium

Makó, febr. 10.

A makói orvosok, amint az lapunk más helyén olvasható, szintén megelégtették már a folytonosan növekvő drágaság átkait. Érzik, hogy a 20-30 évvel ezelőtti állapotok a mai viszonyok mellett tovább fent nem tarthatók. Elhatározták tehát, hogy a látogatási díjakat felemelik, a házi orvosi intézményt — mely nálunk kissé eifajult — rendezik.

E hír vétele után ne fitorítsák el az arcukat, hölgyeim és uraim. Nem fonák ez a helyzet és nem csunya az orvosoknak a pénzkövetelő gusztusa, — csak egyenes folyománya a mai nagyon is megváltozott viszonyoknak. Tessék csak egy percre is utána gondolni, nemde kétszeresére, vagy még többszöröse emelkedett-e mindennek az ára? A magánorvosok díjazása azonban ma is a régi szokás alapján történik. Pedig az orvos is éppen úgy él, vásárol, pénzt költ, mint más halandó. Az állami hivatalnokok fizetésemelést kaptak az egész vonalon, a városiak fizetési pótlékot, a községi és körorvosok magasabb fizetést, a gyógyszerészek taxáját magától felemelte a belügyminiszter, — a magángyakorlatot folytató orvosokról azonban nem gondoskodott senki. De nem is gondoskodhatott, mert hiszen a magánorvos teljesen a maga független embere, aki teljesen önmaga erejére van utalva.

Megpróbál tehát maga segíteni önmagán és pedig úgy, hogy tisztességes díjazást kér munkájáért. Az orvost szeretik fellegekkel körülvenni, bár ma már nem környezi középkori miszticizmus. A beteg meg tudna halni orvosáért. Ha lázálomban látja alakját, érzi hideg tapintását, igéri, hogy minden vagyonát neki adja, fejére arany koronát tesz, csak segítsen rajta. S ha tul van a veszélyen, ad neki egy cigaretta tárcát, egy skatulya szivart, egy-két csirkét, — de a prózai pénzt, az ezüst koronákat azt átalálja megfizetni.

Az orvosok végre megelégtették ezt a kegyes és romantikus fizetési módozatot. Azt akarják, hogy ne tekintsék őket romantikus bűvészeknek. Az orvos üzletember. Becsületes, tiszta üzletember, aki dolgozik, sokszor virraszt és izzad is, csontokat fűrészsel, mint az asztalos, koponyákat fur, mint az ács, gyomrokat mos, mint egy szoba-

suruló. Egy boltos az orvos, a ki nek egészség boltja van. Aki pedig a boltjába megy, az fizessen.

Nálunk azonban szines és üres hazugságokba burkolják az orvost. Nem ment át a vérükbe, hogy fáradságát és tudását emberségesen meg kell fizetni, neki csak úgy odadobunk valamit. A csizmadia pénzért dolgozik, a pap sem temet ingyen. Miért van hát az, hogy az orvostól rossz néven vesszük, ha követeli becsülettel meg-szolgált pénzt?

Furcsák az emberek nagyon. Természetesnek találnak minden kiadást, de az orvosi díjat már luxusnak tekintik. S bár van egy belügyminiszterileg megállapított orvosi tarifa, amely szigorúan megszabja a látogatások, operációk árát, a betegek azért mégis alkuszna. S jaj annak az orvosnak, aki pattogni mer! A szegény beteg ilyenkor siralmas arcot ölt, ádáz és sötét sáfárt lát az orvosban, aki az emberiség ellensége s megszenstelenítője a tudomány-nak.

A szegény beteg természetesen nem gondol arra, hogy az orvosnak minden garasát, a fűtő-fáját, az ételét, a kabátját a betegnek megvenni. S természetesen nem szívesen fizet. Csupán az operátort, a sebész, az imponál még neki. Ha ki kell venni vesénket, tudjuk, hogy nekünk is ki kell vennünk az erszényünket. Ez szerencsésen átment a köztudatba.

Becsüljük, de a mellett fizessük is meg az orvost működéséért. Legyenek előttünk tiszta, de azért tisztelt üzletemberek, akiket becsülettel megsüvegelünk és becsülettel meg is fizetünk. Ne féljünk az üzleti szellemtől. Az orvosban azért semmivel sem csorbul a jószág és lelkünkben még mindig megmarad a hála és szeretet tulvilági váltópénze. Később ezzel is fizethetünk nekik, de csak később. Ez az új viszony orvos és beteg között szebb mint a régi, mert emberibb és igazságosabb.

Még egyet. Az orvosok között létrejött megállapodásban azt is olvassuk a többek között, hogy az orvosok „vasárnap délutánokon 3 órától kezdve rendelést nem tartanak.“ Vasárnap délután tehát pihenni kívánnak az orvosok is. Bizonyára sokan lesznek, akik ezen a ponton félreértik orvosaink szándékát. Bizonyára sokan lesznek, akik azt hiszik, hogy menthetetlenül el kell pusztulnia annak orvosi

segély híján, aki vasárnap délután talál megbetegedni.

Ne értsük félre orvosainkat. Nem a segélynyújtás megtagadásáról van itt szó, hanem arról, hogy egy héten egyszer, hacsak egy félnapra is, pihenni kívánnak ők is. Meg is érdemlik, hisz' éjjel-nappal, esőben, hóban egyaránt teljesíteni kell emberi kötelességüket. Szükségük is van erre a csekély pihenőre, mert az emberek között az ő szervezetük az, amely a nehéz munka folytonos végzése miatt legkorábban összeomlik. Az orvosok átlagos életkora alig haladja meg az 50 évet. Emberi, felebaráti tettet mivelünk tehát, ha az orvosnak is engedünk egy kis pihenőt.

S annál nyugodtabban tehetjük ezt, mert ők maguk gondoskodnak arról, hogy u. n. inspekciós orvosok rendelkeznek ki maguk közül, akik a sürgős megbetegedéseket haladéktalanul ellátják a vasárnap délutánokon.

Ne essék tehát zokon senkinek orvosaink mozgalma. Ismerjük be, hogy ők is emberek s bánjunk mi is velők úgy, mint emberekkel szokás.

Khuen ismét Bécsbe ment

Az ellenzék nem enged.

— Express tudósítás. —

Budapest, febr. 10.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a tegnapi minisztertanács határozatával tarsolyában ma délelőtt Bécsbe utazott, hogy ismét kiha l gatáson jelenjen meg a király előtt. Valószínű, hogy a király Khuent külön kihallgatáson fogadja s akkor a miniszterelnök megteheti propozícióit, melyeknek előterjesztésére maga a király szólította fel. Abban az esetben, ha a király a miniszterelnök előterjesztéseit tudomásul veszi, Khuen azonnal visszautazik Budapestre és érintkezésbe lép az ellenzéki pártok vezéreivel.

Khuen gróf miniszterelnök hirdeti, hogy minden békefeltételre van valami megoldási formulája. De csak formulája, amely a dolgok meritumát nem érinti. Azt azonban maga a miniszterelnök is bevallja, hogy a két legfontosabb békefeltételre, a szolgálati nyelvre és a póttartalékosokra vonatkozólag semmilyen eredményt sem tudott elérni.

A perrendtartás szolgálati nyelvére nézve sincs engedmény. A véderőreform terheit sem csökkentik. De azért a miniszterelnök minden feltétellel hozott valamit, ha mást nem — üres ígéretet. Ezzel azonban az ellenzék, de különösen a függetlenségi és 48-as párt aligha fog megelégedni. A párt tegnapi harcias ultimátuma alapján pedig bátran elmondhatjuk, hogy ezen az alapon nem fog megszületni a parlamenti béke, mert ezek a lényegtelen csekélységek nem érnek fel azzal a teherrel, amelyet a véderőreform a nemzetre akar rakni. A párt egységes erővel el van határozva arra, hogy a harcot mindaddig folytatja, amíg az általános választói jog alapján összeülő népparlament eszméjét meg nem valósítja, mert meggyőződése szerint csak ez van hivatva dönteni a véderőreform ily nagyarányú és végleges rendezése felől.

Ha a kormánynek más az álláspontja, akkor vagy felveszi a harcot az ellenzékkel, vagy — beadja a lemondását.

Katzné szerencséseje.

Libavágó telepengedélyt nyert.

Makó, febr. 10.

Kétségtelenül helyes irányzatot hangsúlyoz városunk magistratusa, amely szerint a libavágó telepek engedélyezése a város belterületén megszorítandó a lehető legteljesebb mértékben *köztisztviselési és közegészségi szempontokból*. Az ilyen telepek bűzösek és megfertőzik nemcsak a talajt, hanem széles körzetben a levegőt is.

Az irányzat helyes, de csak hangsúlyozás marad, mert a gyakorlatban az ellenkező érvényesül, amint a *Katz* Izidorné szerencséseje is mutatja. Az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy *Katzné* szerencsésejét nem a városi tanács, mint első fórum alapította meg, hanem a felettes hatóság: a megye. Itt érvényesült az, hogy *Katzné* tisztában volt a levágásra kerülő libák szerencsésétségével szemben.

De gyerünk sorjában: *Katzné* libavágó telepügyénél minden kellék megvolt — az elutasításra, mégis telepengedélyhez jutott. Miért? Hát csak azért! Mult év végén benyújtotta kérvényét a tanácshoz *Katz* Izidorné. A szabályok szerint kitűzött tárgyaláson sorban véleményt adtak a hatósági kiküldöttek.

A város főorvosa a telep engedélyezését nem véleményezte s ezt szépen megindokolta. Azt mondta,

Italmérők és kereske-

dők figyelmébe!!

▲ Legjobb törköly-, seprő-, szilva- és barack pálinkák-, rum- és thea-rumok-, valamint liquörök. Továbbá a legmegbízhatóbb UJ- és Ó-BOROK. o o o

▲ Elsőrendű legjobb eredeti kőbányai és gyári töltésű világos és maláta sörök.

▲ A legolesőbb bevásárlási telep

▲ Iritz Sámuelözv. cégnél

▲ Makón. ▲

hogy a Szegedi utca 14 sz. házban (mert itt a libavágó telep) nem lehet az engedélyt megadni, mert a libavágók a legszigorubb ellenőrzés mellett sem tartják tisztán a telepet, különösen a vért nem ürítik ki, ezért a telep büzt terjeszt, megfertőzi nemcsak a talajt, hanem a környék levegőjét is. Különösen nem adható az meg a város kellő közepén. Így mondta a főorvos.

A rendőrkapitány szintén nem véleményezte a telep megadását és esatlakozott a főorvos véleményéhez. Az egyik tanácsos ugyancsak nem véleményezte és a másik tanácsos megint nem véleményezte a telepengedély megadását a már előadott okokból. A város tanácsa, a most előadottakra figyelemmel Katz Izidornét kérelmével elutasította. Kiemelve azt is, hogy a telep a legforgalmasabb helyen fekszik, amint hogy igaz is, mert a Szegedi utca eleje a város központján van és a vonatjárások folytán a legélénkebb utcák egyike.

A felettes fórum, a vármegye, megadta az engedélyt. Miért? Hát csak azért, hát csak! Mondja a megyei határozat, hogy igaz, hogy forgalmas helyen van, de a forgalmat nem gátolja. (Ezt bizony el kell ismerni, mert nem az utcára szól az engedély, hanem kapun belül, az udvara.)

Támogatást talált a megyei határozat Kolosy Jenő műleírásában és ajánló véleményében, továbbá a szegedi kerületi iparfelügyelő véleményében. Szerényen megjegyezzük erre, hogy Kolosy Jenő készítette a műleírást a tervezőket, alaprajzot és felhívókat. Szép munka, nem hivatalos akta, hanem privát munkát a melyért Katzné privátum fizette. Alhoz nem értünk, hogy ugyanaz lehet e városi kiküldött, aki a szükséges szép magánmunkákat készítette. Bizonyosan nem inkompatibilis a kettő, mert így történt.

Szerényen megjegyezzük tovább, hogy az iparfelügyelő írásból dolgozik és az írásban foglaltakra nyilatkozik, vagyis a teleprajzát vizsgálja, nem a telep fekvését.

Tehát: főorvos, rendőrkapitány, tanácsosok fent vázolt indokollással támogatott ellenző véleménye és határozat egyhangú tiltakozó szava (mert mind a szomszéd tiltakozott) — semmi; a privát uton készült műleírás és az elkészítővel azonos városi mérnök ígéje a minden.

Még azt is mondja a megyei határozat, hogy a Katzné udvara nagy. Lehet, hogy a határozat személyesen meggyőződött a telek nagyságáról, de az iratokból ki nem tűnik a telek hossza, széle. Az az mégis: a felebezésben maga Katzné mondja, hogy nagy az ő telke — hát igaz.

A városi kiküldöttek véleménye úgy indult, hogy nem lesz telepengedély. Mégis lett Katznének. Erről eszünkbe jut egy kacagtató mozikép. Mostanában mutogatták. Igen érdekes. Három betörőt üldöz három rendőr. Ugranak árkon, bokron, ablakon keresztül egymásután. Mikor a betörők az ablakon beugrottak, ott találunk egy-egy zsákot: azokat az ablak ele tartják és a rendőrök egyenként, természetesen fejfelé a zsákokba ugranak. A rendőrlábak a zsákok szája felé maradnak. Bekötik a zsákok száját és viszik a rendőrséghez. Onnan a zsákok azonnal a rendőrfőnök elé kerülnek. Kibontják a zsákokat, mindegyikből rendőr kandikál, fejfelé fölfelé. Hát nem mulatságos, és nem, különösen talányos, hogy hogyan fordult meg a szűk zsákban a rendőrök, mikor szemünk előtt vitték őket fordítva. Mi nem tudjuk megfogtani, talán Katz Izidorné tudja a fordulat titkát.

Lapkihordó-fiúk

felvételnek a kiadóhivatalban.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptára. Február 11. Vasárnap. Római kath. Szkolasztika Gör. kath. Január 28. Efrém. — Nap két 7 óra 17 perckor, nyugszik 5 óra 12 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Sürgönyprognózis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet: 2.0 fok Celsius.

Február 11. A makói általános munkás önképzőkör táncvigalma a Koronában.

Február 15-én. A makói elsőrendű cigányzenésznők táncestélye a Koronában.

Február 18-án. A makói társadalmi egyesület táncestélye a Koronában.

Február 19-én. A makói eszmadiapártársulat táncmulatsága Erdeky József vendéglős nagytermében.

Március 2. A vendéglősök bálja a Koronában.

Március 3-án. Függetlenségi és 48-as III-ik olvasóköri bálja a Koronában.

— **A főispán ajándéka.** Megírtuk annak idején, hogy **Jakabffy István** főispán kiküldött a megyeházán levő szép lakásából és elhagyta Makóvárosát, illetve a vármegyét és lemondott állásáról. Egyes lapok annak idején megcáfolták **Jakabffy István** főispánnak lemondását. A vármegye közönségének legnagyobb része azonban mindig olyan véleményben volt, hogy **Jakabffy István** tartja lemondását, mert mióta a vármegyéről eltávozott, nem látta őt senki a megyében. Hirt sem halottunk már felőle. Ma azonban **Jakabffy** maga hallott hírt magáról. Levelet írt **Galambos Ignác** dr. polgármesternek, melyben tudatja, hogy február havi 784 korona 58 fillér: fizetését a makói szegényeknek engedi át. Így hát **Jakabffy István** még mindig főispán Csanádmegyében és ezen ténnyéből, mint nagylelkű adományozót kellene őt feltüntetnünk, de ez ellen tiltakozik azon körülmény, hogy olyan ingyen talán egy főispán sem kapja a nép keserves adófilléreiből fizetését, mint ő. Az ő adakozása igaz ugyan, hogy erény, de mégis hiányzik belőle a valódi jótékonyosság jelege, mert csak azt adja vissza, mit érdemtelentül szed.

— **Tanitógyűlés.** A makói iparostanonciskola tanestülete holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor **Gebe Mihály** igazgató elnökle a gyűlést tart.

— **Bizottsági ülés a megyén.** Csanádvármegye kórházi bizottsága ma délelőtt **Hervay István** alispán elnökle a gyűlést tartott, melyen egyik-másik kórházi szükségletnek beszerzését biztosították. Így kimondotta a bizottság, hogy a ruha és ágynemű szükségletét ez évben házilag szerzik be. A husszállításra vonatkozólag pedig megbízták **Istók Barnabás** dr. főorvost, hogy a mészárosoktól szerezzen be ajánlatokat és azután dönt a bizottság a husszállítás ügyében.

— **Új tüzőtő szerek beszerzése** **Rákossy Gyula** rendőrkapitány indítványt adott be a városhoz, melyben új tüzőtő szerek beszerzését kéri. A tüzőtő szerek beszerzését melyek 770 koronában kerülnek az állandó választmány is javasolja.

— **Egy indítvány.** **Vigh Pál** indítványt adott be a hétfőn tartandó városi képviselő testületi gyű-

léshez, melyben az orosztemető mellett levő ártézi kut vizének **Bárárd Erdélyi** és más utcákba való elvezetését kéri. Az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek, hogy ezt az indítványt, tárgyalás és javaslatvétel véget adja ki a városi tanácsnak.

— **A marosi fürdő ügye.** Ismeretes dolog, hogy amikor a városnak **Báló Pál** fürdő-bérlővel kötött szerződése lejárt, a képviselőtestület egy új fürdő felállítását határozta el és megbízta **Kolosy Jenő** városi főmérnököt, hogy a fürdő építési tervét és költségvetését készítse el. **Kolosy Jenő** ezen építési tervét és költségvetést elkészítette és jóváhagyás végett a városi közgyűléshez beterjesztette. Az építési tervvel és költségvetéssel, amely szerint az új fürdő felállítása 10538 koronába kerülne és nem a régi helyen, hanem a ludvári erdő mellett építenék fel, az állandó választmány mai ülésében foglalkozott és azt a közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

— **Főelőleges kérelem.** **Szabó János** és társai kervényt adtak be a hétfőn tartandó közgyűlés elé, melyben az iránt folyamodnak, hogy a karabukai dűlőt a képviselőtestület a közdűlőtek közé vegye be. Az állandó választmány mai ülésében foglalkozott a kérelemmel és annak a napirendről való levételét javasolja, miثogy a nevezett dűlőt már régen fel van véve a közdűlő utak sorába.

Meghívó. A „Makói Társadalmi Egyesület” a „Korona”-szálloda emeletén lévő saját nagytermében — nem mint eddig közöltük február 11-én, hanem — 1912. évi február hó 18-án délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az elmúlt évről. 3. Számadatok megvizsgálása s felmentvények megadása. 4. Alapszabályok módosítása. 5. Jövő évi költségvetés megállapítása. 6. Általános tisztújítás. 7. Esetleges előterjesztések és indítványok. E közgyűlésre ezúton hívom meg az egyesület összes tagjait. Tisztelettel dr. Kiss Pál, elnök.

— **Művészestély a Koronában.** A makói új zsidótemplom belső rendezéseinek célja ra fényes művész estély volt ma este a Korona szálló emeleti termében. A közönség az utolsó szögletéig megtöltötte a tágas termet. Azt a nagy pártolást, mit a közönség a szép eszme érdekében tanúsított, méltán jutalmazta meg a fényes est szereplőinek művészi, Makón még soha nem hallott előadása. A megnyitó beszédet **Grosz Henrik** makói tanító mondotta, ki az üdvözítő beszéd után bevezette, illetve bemutatatta az est művészi szereplőit. Az első szereplő **Widder Bálint** a cionismusról szólott. Utána következett az est fény pontja. **Dalnoki Piroska**, földink gyönyörködtette a közönséget művészi hegedűjátékával. **Dalnoki Piroska** két ízben is játszott igazi virtuozitással. Mindkét játékát szünni nem akaró tapsviharral honorálta a közönség, melyből kijutott **Goltner Lajos** zenetárnárnak is, ki a művészno játékát zongorán kísérte. **Goltner Lajos** tréfás költeményeket szavalt művészi hivatottsággal. A modern Palesztinát vetített képekben kísérő felolvasással **Ková Albert** mutatta be. A művészest után tánc következett, mely csak a reggeli órákban ért véget.

— **A pálinka halottja.** **Dura Mihály** egyike volt Makóváros legnagyobb alkoholistáinak. Mindig pálinkát ivott és állandóan részeg volt. Tegnap is úgy berugott, hogy nem tudott a lábán állni. Részesége miatt elég korán fektült le. Felesége ma reggel halva találta ágyában. A helyszínen megjelent **Paku Imre** dr. városi főorvos a halál okául a pálinka mértéktelen élvezete miatt beállott szívszélhüddést állapított meg.

— **Aki szép,** fajtiszt szőlőt akar, **Vityé Miklós** Ócsanád (Torontálme-gye) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőoltványtelepéről hozasson olványokat, mely telepet t. olvasóinknak a legjobban ajánlhatjuk.

— **Meghívó.** A makói általános munkás önképzőkör február hó 11-én a Korona-szálló emeleti termében saját könyvtára javára táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 80 fillér, osaládjegy 2 korona. Kezdeto este 7 órakor.

— **Anyakönyvi hírek.** **Házasságra jelentkeztek.** **Mágori Sándor**, **Mészáros Juliannával**, **Kockás Imre** **Kádár Juliannával**, **Böresök Sándor** **Szél Etellel**, **Bálint Sándor** **Kulesár Juliannával**, **Házasságot kötöttek.** **Dénes István** **Dán Mariával**, **Barta Mihály** **Galgóczy Mariával**, **Igaz András** **Mészáros Rozáliával**, **Bence János** **Németh Klárával**, **Gyüge Sándor** **Marton Annával**, **Elhaltak.** **Igaz Orsolya** **Martonosi Istvánné** 62 éves, **Dora Mihály** 62 éves korában.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Nyilatkozat.

Alulírott makói orvosok között a folytonosan növekvő drágaságra, a megélhetési és kereseti viszonyok rohamos megváltozására való tekintettel, az orvosi működés ezutáni díjazására nézve a közös megállapodás jött létre:

1 Vizsgálat legkisebb díja nappal az orvos lakásán 2 korona, a beteg lakásán 3 korona, vizsgálat legkisebb díja éjjel az orvos lakásán 3 korona, a beteg lakásán 5 korona.

2 A jövő 1913 évtől kezdődőleg a háziorvosi díj legkisebb összege 50 korona. A háziorvos csak megbetegedés esetén hívásra megy, külön látogatásokat nem tesz. Távolléte alatti helyettesítést nem állít.

3 A végzett műtétek díjazására nézve az erre vonatkozó belügyminiszteri körrendelet az irányadó.

4 Vasárnap délutánokon 3 órától kezdve rendeletet nem tartanak; gondoskodnak azonban arról, hogy a sürgős orvosi beavatkozást igénylő esetek felvitva 2-2 ügyeletes (inspekciós) orvos által elláttassanak.

5 Orvosi bizonyítványok díja 4 korona, látélet díja 10 korona. Makón, 1912 február hó 10.

dr. Bauer Ignác, dr. Diósszilágyi Sámuel, dr. Dóza Lajos, dr. Endrei Ármin, dr. Friedl Armin, dr. Hubert Mihály, dr. Istók Barnabás, dr. Molitörisz Kálmán, dr. Paku Imre, Papp Mihály, dr. Süsz Ferenc.

U. i. A mai február 11-iki délutáni orvosi szolgálatot dr. Bauer Ignác és dr. Hubert Mihály látják el.

A belügyminiszter álláspontja szerint éjjelnek tekintendő május 1-től szeptember 1-ig az esti 8 órától reggeli 5-ig, szeptember 1-től május 1-ig az esti 8 órától reggeli 8 óráig terjedő időköz.

Mulatság.

Makó, febr. 10.

A társadalmi egyesület bálja. A makói társadalmi egyesület, mint minden esztendőben, az idén is megtartja farsangi mulatságát is. Ez az egyesület minden mulatsága nevezetessé lett arról, hogy valamennyi kitűnően sikerült, mert alig van estély, melynek közönsége olyan jól érezné magát s olyan nagyszerű mulatna, mint városunk ezen tevékeny egyesületének mulatságain. Hogy az idén is csak így lesz, erre teljes biztosítékot nyújt egyfelől az a válogatott, szép közönség, mely máris törzsközönsége lett a társadalmi egyesület estélyeinek, másfelől biztosítékot nyújt maga a rendezőség is, mely mindent elkövet, hogy aki csak megjelenik ezen a mulatságon, úgy érezze magát, hogy mindig megemlegetse, hogy ott milyen jól mulatott. Az egyesület e hó 18-ikán (Vasárnap) este tartja mostani farsangi mulatságát, melyre a meghívókat már a napokban szét is küldik. Aki tévedésből nem kap, de igényt tarthat rá, jelentkezék az egyesületben. Ez estélyre a belépődíj személyenként 2 korona, családjegy 3 korona. Kezdeté este fél 9 órakor. A zenét a méltán híres neves *Purcsi Károly* elsőrendű zenekara játssza.

Csizmadia ipartársulat bálja. Minden farsang legelővőbb, leglátogatottabb mulatsága szokott lenni a csizmadia ipartársulat bálja. Ennek a bálnak egy különös, de egyben kellemes érdekessége is van. Az nevezetesen, hogy aki ezen megjelenik s befizeti a belépődíjat, nem kell tovább arra is gondolnia, hogy ha táncközben vagy mulatas közben megszeméjzik, újra csak költenie kell. Ezen a mulatságon ugyanis mindenki ingyen kap bort, a mennyi neki jól esik. Hogy a kinek már nem is esik jól, mégis inni akar, ne ihassa le magát, erre a tapintatos rendezőség vigyáz. Nincs is példásabb rend s fegyelem talán egy mulatságon se, mint itt. Os eredeti, csehbéli jó mulatság ez, melyen minden megjelenő kitűnően érezheti magát. Rendezősége mint kitűnő tábori gondoskodás arról, hogy ez a mulatság mindig kitűnően sikerüljön. Ez idén is bizonyára teljes sikerű lesz. A mulatságot *Erdeky József* Barsay-utcai báltermében — mint minden esztendőben — most is farsang másodnapján, e hó 19-én tartják. Belépődíj páronként 3 korona 20 fillér, egy férfi 2 korona 40 fillér, egy nő 1 korona 20 fillér. A bál kezdeté este 7 órakor.

Meghívó. A függetlenségi és 48-as 1-ső olvasókör február 18-án saját tánctermében bált rendez, melyre — külön meghívót senkinek se küld — ezúton hívja meg a nagy közönséget — a bálbizottsági elnökök.

Üzletnyitási bál. A makói elsőrendű cigányzenészek feleségei összefogtak s e hó 15-én este a „Korona” emeleti nagytermében táncestélyt rendeznek. A rendezőség már szét küldte a meghívókat. Ez a mulatság bizonyára egyike lesz a farsang legvidámabb mulatságainak, melyre a polgári társadalomnak is a színe-jáva megígérte megjelenését. A bál elnökségét *Vértán Endre* m. t. főjegyző, *Echardt Tibor* m. aljegyző és *Beróvács Dezső* joggyakornok vállalták el, míg egész csapat makói urinó fogja betölteni a bálanyai tisztet. Ily körülmények közt a siker elmaradhatatlan. Belépődíj személyenként 1 korona 20 fillér. — A kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, jelentkezzenek a rendezőségnél.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekre szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (169)

XIX.

Mózes csodája.

Miután én mindig nagyon szerettem a gyermekeket, feltettem magamban, hogy véget vetek a gyermekgyilkosságnak brzasztó szokásának. Ehez képest közhírré tettem tehát, hogy a szülők átadhatják nekem leánysecsemőiket s én felnevelem őket és gondoskodom róluk. E messze földön elterjedt ajánlkozásnak az lón az eredménye, hogy csakhamar árva-menedék-helyet kellett berendeznem, — mely intézmény több tekintetben nagy becses birt reám nézve.

Amaz önelégültség mellett, mely ama tudatból származott, hogy borzasztó haláltól mentettem meg a gyermekeket, úgy tekintettek rám, mint óriási méretű gondoskórültekintő leendő apóra s mindenfelől özőnlíttek hozzám a fiatal emberek, hogy feleséget eszközöljenek ki tőlem.

Mind fennebb említettem, ünnepélyes fogadásaimat rendszerint új holdkór tartottam.

Látogatóim, valamint a saját népem lassankint valóságos tisztelést kezdett érezni a biblia iránt bár tartok tőle, hogy ennek nem a könyv szent volta az oka, hanem inkább azok a csodás dolgok, melyek benne foglaltatnak s melyeket én oly módon magyaráztam meg nekik, hogy teljesen megérték ezek a primitív lelkek.

Sokszor azonban felsültem. Így többek közt rendkívül látszó érdekelték őket az a történet, hogyan ütötte meg Mózes vesszőjével a sziklát s kapott csodálatos módon vizet. Minden olyan dolog rendkívül érdekelte őket, mi módon lehet vizre szert tenni a sivatagban. Csakhogy azután szerencsétlenségemre azzal a kéréssel kezdtek gyötörni, hajtsak én is végté ilyen csodát.

(Polyt. köv.)

Kiadó lakás.

Deák Ferenc-utcai 33. ujj szám alatti házamban egy udvari lakás május hó 1-től kiadó. Ertekezhetni **Schwarz Testvérek cég** áruházában.

Ház és földeladás.

A Zubreczki-féle, komlósi-ut mentén fekvő 12 kath. hold föld tanyaépületekkel együtt, emely üzleti célokra is alkalmas és a Baross-utcai 211. régi sorszámú ház örök áron szabadkézből eladó. Ertekezhetni **Mágori Sámuel** közs. bíró tulajdonossal.

Makói Uránia-színház.

Holnap, vasárnap délután 4 és este 8 órakor Itt először! Itt először!

A bohóc bosszúja.

Az egész világon óriási szenzációt keltett dráma.

Kirándulás a Szt. Wohlgangba. Gyönyörű felvétel a természet után. A kísértetek. Kacagató felvétel. A rémület. Dráma. A Gyurkovics-leányok. Nagyon mulattató. A dagály. Megható dráma. Willy görkorsolyázik. Faltrengetően kacagató.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. Az igazgatóság. (134)

NYILT-TÉR.*)

(* E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják a gyászoló család mindazon rokonai, jóbarátai, a megboldogult barátói, ismerősök, szomszédok, kik f. hó 9-én leányunk és nővérem

Viktuska

elhalálózása alkalmával végtisztességtételén megjeleni szivesek voltak, köszönetünket. Hálás köszönetünket nyilvánítjuk egyúttal nagytiszt. Nagy Károly lelkész és Kovács István kántor uraknak is!

A gyászoló család:

Iszta István, neje: Szilágyi Katalin szülei. István, testvére.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, szomszédok, jóbarátok, ismerősök, kik megboldogult feleségemet férjem

Németh István

végbement végtisztességtételén résztvettek, fogadják egyenként és összesen ezton is leghálásabb köszönetemet.

Makó, 1912. febr. 10.

üvv. Fekete Juliánna

Kiadó lakások.

Tulipán-utca 10. szám alatt az internátus mellett, teljesen újonnan épült házban, egy kényelmes modern,

négy szobás

és egy két szobás lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. — Ertekezni lehet **Róth Jenő** mészárosnál.

Kiadó ház.

Toldi-utca 12. ujjszám alatti több évre haszonbérbe kiadó. Ertekezni lehet Tulipán-utca 17 sz. alatt

Föld és házak.

Kigyó-utca 18. szám, Csokonai-utca 7. számú és a Kálvin-utca 31. sz. alatt levő ház a m jutányos áron kiadók, esetleg örök áron eladók. Egy-egy ház 2-3000 koronával megvehető, a hátralék több éven át törleszhető. A Kigyó-utcai ház üzlet, vagy kovácsműhelynek alkalmas. A Kigyó-utcai sarok rész üres házhely külön is eladó. A csanádpalotai állomás mellett levő 53 kishold föld gabona vagy hagyma alá jutányosan kiadó, esetleg feléből is kiadó.

Görbe János tulajdonos, építési vállalkozóval, Kigyó-utca, 18. sz. a. Makón.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágsást, hasmenést és egyéb gyomorbetegségeket. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható.

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-táraban.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnek kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utazatóktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elő x.famar ffo védjegy rajta van.

Kertész kerestetik

azonnali felvételre, aki amerikai-szőlő, mindenféle gyümölcsfa, konyha-kertészet, kisebb virágoskert, üvegház és melegági kertészetben teljesen jártas. Cim a kiadóban

Aki

italmérésű üzletet

esetleg

házzal együtt

szándékozik eladni, tudassa címét a kiadóhivatalban.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság.

VAGYON.

Mérleg-számla 1911. évről.

TEHER.

	Korona	fill.	Korona	fill.		Korona	fill.	Korona	fill.
Pénztár-álladék			387.383	56	Alaptőke				
Más pénzüzeteknél elhelyezett tőkék			312.294	42	10000 drb. 400 koronás részvényben			4,000.000	
Váltó-tárca álladék			17.071.924	88	Tartalékalapok :				
Folyószámlai adósok :					Általános tartalékalap	2,600.916	—		
értékpapirokkal és jelzálogbiztosítékkal fedezve	8,597.235	29			Árfolyamkülönbözeti tart. alap	200.000	—		
részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél fedezet mellett	2,639.957	—			Ingatlan értékkülönbözeti tart. alap	100.000	—	2,900,916	—
törvényhatósági rövid lejáratu kölcsönök	1,067.273	82	12,304.466	11	Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja néhai Nachtnébel Ödön alapítványa			548.626	56
Jelzálog-kölcsönök			6,347.863	89	Betétek			22,338.160	64
Előlegek értékpapirokra			180.493	35	Hitelezők			5,322.126	49
Saját értékpapírok			1,394.364	—	Visszleszámított váltók			2,655.617	74
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékpapirjai			354.600	—	Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjára átruházott jelz. kölcsönök			589.094	04
néhai Nachtnébel Ödön alapítványának értékpapirjai			10.000	—	Be nem fizetett betét-kamat adó			43.193	26
Ingatlan vagyon			820.451	57	Előre befolyt kamatok			232.755	53
Felszerelések	22.100	14			Előre felvett házbérek			2.199	99
10 százalék leírás	2.217	14	19.883	—	Ki nem fizetett osztalékok			1.035	—
Hátralékos kamatok			9.101	17	Nyereség-egyenleg :				
					Áthozát előző évről	57.950	64		
					1911. évi tiszta nyereség	511.150	06	569.100	70
			39,212.825	95				39,212.825	95

Kelt Aradon, 1911. évi december hó 31-én.

Heinrich Sándor s. k.
vezérigazgató.

AZ IGAZGATÓSÁG :

Urbán István s. k.
elnök.

Gróf Breda Victor s. k. Hegedüs László s. k.
Dr. Fábrí Sándor s. k. Salacz Gyula s. k.
Friebeisz Miklós s. k. Szalay Antal s. k.
Vásárhelyi László s. k.
igazgatók.

Földes Soma s. k.
cégvezető, főkönyvvizsgáló.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG :

Dr. Dálnoki Nagy Lajos s. k.
elnök.

Daniel Endre s. k.
felügyelő-biz. tag.

Szathmáry János s. k.
felügyelő-biz. tag.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottságának jelentése a huszonkettedik rendes közgyűléshez.

Tisztelt Közgyűlés !

Van szerencsénk az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnak 1911 évi mérlegére vonatkozólag a keresk. törvény 195. §-a és a társulati alapszabályok 83 §-a értelmében jeletésünket a következőkben terjeszteni elő :

A társulat vagyonkezelését, valamint a könyveléseket úgy az anyaintézetnél, valamint a fiókintézeteknél az elmúlt évben többször tüzetesen megvizsgáltuk és ennek alapján jelenthetjük, hogy úgy az ügykezelést, valamint a könyvelést mindenkor rendbenlevőnek és úgy a keresk. törvény, mint az alapszabályok intézkedéseinek teljesen megfelelőnek találtuk.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság részéről elénekbe terjesztett mérleget, továbbá a veszteség és nyereség-számlát behatóan megvizsgáltuk, az egyes könyvekkel összehasonlítotuk s úgy találtuk, hogy a kiténtetett eredmény, úgy az általunk 1911. évi december hó 31-iki állapotokra vonatkozólag

megejtett felvételekkel, mint az egyes naplókval és könyvekkel teljesen megegyezik s a keresk. törvény ide vonatkozó intézkedéseinek tökéletesen megfelel.

Ezek után a választmány és igazgatóságnak a kiténtetett 569.100 korona 70 fillér tiszta nyereség felosztását tárgyzó és az évi jelentésben foglalt azon javastatához, hogy ebből 450.000 korona a befizetett 4,000.000 korona alaptőke osztaléka fejében a 22-ik számú szelvények bevonása mellett kifizetessék, 31.115 korona az igazgatóság jutalékára, 4500 korona felügyelő-bizottság tiszteletbujára, 23.485 korona 70 fillér az „Általános tartalékalap” gyarapítására fordítassék és 60.000 korona az 1912 évi veszteség- és nyereség - számlára átvitessék - hozzájárulunk és a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Végre kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1911. évet illetőleg úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1912. évi február hó 8-án.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő bizottsága :

Daniel Endre s. k.
felügyelő-biz. tag.

Dr. Dálnoki Nagy Lajos s. k.
felügyelő-biz. elnök.

Szathmáry János s. k.
felügyelő-biz. tag.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

FIGYELEM!

2000 darab legújabb felvételű hanglemez, 100 darab legújabb éneklő gép és éneklő gép alkatrészek és tük eredeti gyári árban lesznek elárúsítva míg a készlet tart Glück Samu gépraktárában.

Ujdonság!

Előre és hátra varró eredeti karikahajós varrógépek, Minerva egy tengelyes, sülyesztős karikahajós varrógépek, Central-Bobbin és Singer rendszerű csolnakos varrógépek, varrógépekhez való mindennemű alkatrészeket eredeti gyári árakban szállít Glück Samu gépraktára Makó.

Legújabb!

Lábbalhajtós morzsolókat, kuphengeres répvágókat, szecs-kavágókat, újonnan hitelesített mérlegeket, mosó- és mángorló gépeket, mélyen leszállított árban és kedvező részletfizetés mellett szállít Glück Samu gépraktára Makó, Szegedi-utca.

Ibolya krém, a legjobb hatású arc- és kézszappan, finomító szerek, Egyedül kaphatók: puderek.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszertárában.

MAKÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-krém 1 korona. Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kétszerek, gumi-cikkek-, kozmetika- és illatszerekben. 205
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fillér.

Földeladás.

A makói pusztán, 68. sz. a. levő tanyámat, 30 hold földdel és az ó-kortyogóban levő szőlőföldemet két napos kedvező fizetési feltételek mellett

eladom.

Nagy István tulajdonos városi tanácsnok. (320)

Földeladás.

A bánomban egy napos puszta-föld

(házhelynek is alkalmas)

szabadkézből eladó.

Értekezhetni lehet Szabó Bálinttal Hosszu-utca 18. ujszám.

Figyelem! A „Menyasszony“-hoz címzett a rőfös- és divatáru üzletbe

a „Makói Ujság“ bérházában, a püspökkerttel szemben megérkeztek az őszi- és téli ujdonságok,

amelyek rendkívül olcsó árért lesznek a tisztelt vevőközönségnek rendelkezésére bocsájtva, így mindenkinek saját érdeke a „Menyasszony“ üzletét felkeresni és meggyőződni, hogy szépet, jót olcsóért csak ottan lehet vásárolni, u. m.

Valódi angol szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3 frt., most 1 frt. 60 kr.
Legújabb tiszta gyapju kosztüm-szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 1-90 frt.

Legfinomabb lüster 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 2 frt.

Gyapju posztó, legjobb minőség, ezelőtt 2-20 frt., most 1-20 frt.

Czibelin posztó, ezelőtt 1-20 frt., most 60 kr.

Legújabb és legfinomabb francia parket, ezelőtt 60 kr., most 38 kr.

Legújabb flanel parket, jó mosó, ezelőtt 50 kr., most 37 kr.

12/4 Berliner kendő, ezelőtt 4-50 frt., most 3 frt.

Kolengye-vászon, ezelőtt 8-50 frt., most 6 frt. 1 vég.

Czérna-vászon, ezelőtt 65 kr., most 36 kr. mtr.

Czérna-kanavász, ezelőtt 9-50 frt., most 6-50 1 vég.

Czérna-zephar, ezelőtt 8 frt., most 5-50 1 vég.

Továbbá ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kartonok, festők, selyemkendők és minden e szakmába vágó cikkek mesés olcsóért kaphatók.

tette magát, erre sűrű füstfelhő közt kibontotta az ujságot.

Mindjárt az első oldal közepén ott volt olvasható kövér betűkkel:

A barát kalapja.

*Olvasta anélkül, hogy valami meglepetést érezne. Olyan banális, elcsépeelt históriának tűnt fel előtte, hogy alig volt érdemes rá még egy szót is vesztegetni Pusztán csak azért, mert nem tudott semmi jobbat csinálni, elkezdte kibetűzni az első sorokat, melyeknek értelme zürzavaros koponyájában legott egy fekete keverékké vegyült, mely mintha aludt vérből állott volna.

Igyekezett ugyan az erős mámoron keresztül agyidegeinek figyelmét a szavak értelmére irányítani, melyek ott előtte a fehér papiroson mintegy erősen oda-szögezve villogtak, de már nagyon sűrűk voltak a gőzök, melyek őtet beburkolták.

A bor, a strasburgi pastétom, a torták, a lazac, minden amit elfogyasztott, hirtelen elkezdett a belsejében a malomkő mozgásával maga körül sebesen forogni.

Egy nehéz suly szét akarta zuzni a mellkasát, koponyája majd darabokra robbant . . . És a füstreteg alatt, mely körülvette, lassankint elkezdett az írás világosabban és világosabban előtűnedezni: fényes fekete nyomtatott sorok, melyeknek a közepéből lassankint egyes fogalmak testileg kiváltak: Cyrill pater . . . a kalapos . . . Santafusca . . . egy doboz . . .

— Oh, Magdaléna . . . cukros babuska . . . fogadat mutasd a!

A szintér a Favorita, egy kis pompás fa kéjlak volt, mely áttört művü kosárhoz hasonlóan, borostyán és narancsbokroktól környezve, egy függélyesen leelő sziklafal magaslatán tekintett ki a messze tengerre.

Vico di Spiano, kinek buzája egy idő óta virágzott, nemrég vette ezt annak a szeszélyes és sokigényű hízegő macskának, Lellinának ajándékozta. Ma összes jó barátait összehívta ott egy fesztelen családi ozsonnára s egyszermind még jobbat helyezett neki a közelebbi napokra kilátásba, arra az esetre tudniillik, ha Andreina a lóversenyen győzni fog.

Andreina versenyló volt.

Lellina macska.

Usilli az ünnepre egy kosár pezsgőt hozott magával, garantírozott védjeggyel, ötven lira palackja. Az x . . . i király lovászmesterétől vett egy pár tucatot, — tudniillik a lovászmester, nem király — a Mergellina egyik villájába töltötte a nyarat. Igazi valódi pezsgő volt, minőket fejedelmi asztalokra adnak fel s valószínűleg a lovászmester lopte az urától. De mit! Lopott bor kétszeresen jól ízlik!

Mint ezüst golyószórókból, röpültek a dugókszaka-datlanul a palackok nyakából s hatalmas ivenkben ki a tengerbe. A poharakban tajtékzott szőkén és pezsegve mint a Marinalla haja; kifutva előmlött a tányérokra, a lányok keblén, kik kacagva, sikongva dugták arcukat az édes fürdőbe, míg a báró, ki derültebb hangulatban volt a többiekénél, poharát a tenger tükrének kék fénye fölé emelte, hogy mint mondta, misét mondjon.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

(171) Szörmeárúk,
boák, muffok a leggyyszerűbbtől a
legfinomabb kivitelig.
Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és
gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások
a legújabb divat szerint.

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban;
szines angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-píússból
o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

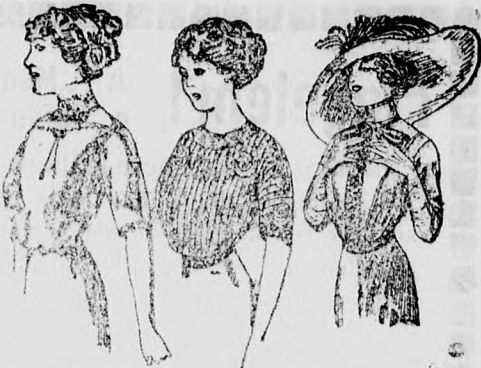
Mértékszerinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját
műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Agynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és
fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák
fejűtők és himzot,
pique paplanok.
Női blúzok a legizlé-
sesebb kivitelben.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az
Otthon kávéház mellett)

Szép zöld leveles
here=széna
állandóan kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél,
ugyanott két kazal
here=szalma
és trágya eladó.

Magánosok érdekében!!

Legfinomabb, valódi

**törköly, kék szilva,
barack és seprő-**

pálinkák, legjobb borok és
kőbányai sörök

kapható Iritz Sámuel özv.
cégnél.

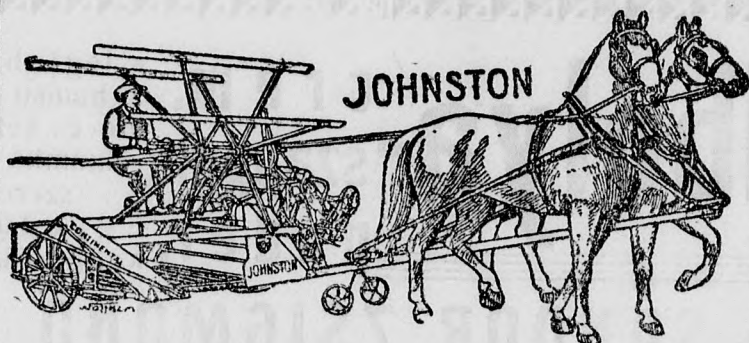
A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt
óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-
utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gép-
raktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztunk meg, aki minden erejével azon lesz,
hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizal-
mát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban ál-
landóan készletben lesznek:

A hírneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és
talajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép.
Az „Imperator“ műtrágyát is sorbavetőgép. To-
vábbá a hazai viszonyoknak a legtokéletesebben
megfelelő „Johnston“ kéveköttőaratógép, fűkaszázó
gereblye és elsőrendű manillazsineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség
nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

A legjobb szándékkal jött, hogy szakadatlanul
uralkodik magán és semmi áron sem fog eljárni a
szája.

De minden akaratereje mellett sem volt rá tartó-
san képes kivonni magát a vörös bor és a pezsgő
befolyása alól.

És amint így édesen elmámorosodva, kéjes érzés-
ben olvadozva, a kristályon keresztül a távolba nézett
örült, hogy semmit, a legcsekélyebb fekete pontocskát
sem látja meg benne.

Messze a végtelenbe kalandozott a terrasse ma-
gaslatáról a szem a nyugodt tenger fölött, mely mint
kék findzsaalj a menybolt azur csészéjét tartani
látszott.

Milliónyi apró hullámainak foszforeskáló felcsil-
lámlásával és villámlásában rezegett az élet, a termé-
szet nagy szivdobogása, ugyanaz az élet, ugyanaz a
szivdobogás, melyet a saját kebelében lüktetni érzett,
mig Marinellát erősen magához szorította.

Ugyan ki vihette volna véghez, hogy abban a
hatszáz négyszög tengeri mértföldnyi vízfölületben egy
parányi papi kalapocskát kihalásson?

— Százszor is megígérted már nekem, — su-
sogta neki Marinella — hogy kiviszesz Santafuscába,
de persze . . . ígérni és megtartani két dolog.

— Eladtam a villát.

— Eladtad? . . . Kinek? A barátnak? — kér-
dezte Spiano márki.

— Melyik barátnak?

— Nos, annak a bizonyosnak . . . a jelzalogos
embernek.

— Az érseknek adtam el.

— Igen . . . apropos barát, — mondta Marinella.

— Olvastatok a tegnapi Piccolót? Megtalálták őt, a
barátot.

— Miféle barátot? Micsoda barátról fecsegsz te?
— kérdezte a báró szórakozottan.

— A kalaposról! . . . Nem olvastad a Piccolót?

— Légy nyugodt, kis bohó! — mondta a báró,
ki csak félig értette a dolgot. — Egy villát veszek
neked, szebbet még ennél is.

— Nézzétek csak! — kiáltották a lányok. —
Nézzétek csak a nagy madarat! — és egy pontra
mutattak az égbolton.

— Sas az.

— Daru.

— Nem, gém.

Az ég legvilágosabb helyén kóválygott valami fe-
kete — egy nagy tengeri madár.

— A barát kalapja! — kiáltotta hangosan ka-
cagva a báró, ki már nem állott többé szilárdan a lá-
bán.

És mutató ujját a levegőbe előre bökve, egy pil-
lanatig így maradt, állva olyan magatartásban, mely-
ben valami kihívó volt.

Hogy került időközben a „Piccolo“ az asztalra,
nem tudnók megmondani.

Elég — hogy egyszerre ott volt.

A báró, kinek a feje már erősen forogni kezdett,
kezébe vette.

Miután még szivarra gyújtott, kitaszított egy ka-
rosszéket a terrassera, melyre kinyújtott lábakkal ráve-

Uj gépműhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. gazdaközönséget, hogy 1912. évi jan. hó 1-én Makón, az uj korházzal szemben levő házamban, uj gazdasági gép- és alkatrész raktárt, valamint nagy

gazdasági gépjavitó műhelyt nyitottam.

Elvállalom mindennemű gazdasági gépnek a legpontosabb kijavitását, um.: bármely fajta arató, cséplő, vetőgépet stb.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek, az aratógépeknek, már a tél folyamán való kijavitását. — Uj aratógépeket az első idényben személyesen állítok munkába.

Raktáron tartom állandóan Csanádvármegyében a legjobban bevált Johnston-féle amerikai kéveköthő és marokrakó aratógépeket. Bächer-féle világhírű tüköracél kormányval ellátott, egy, két és több vasu ekéket. Melichár-féle leghíresebb párossoru „Unicum Drill” és műtrágya-szóróval egyesített vetőgépeket, a legököltebb négyzetbe ültető amerikai kukoricavetőgépeket, fűkaszálokat, szecskavágókat, kukoricamorzsolókat, vas és láncboronákat, hengereket, kukoricakapátszékstb. Az aratógépekhez szükséges alkatrészekből, manilla zsinegből, olajból, állandóan nagy raktárt tartok.

Megemlíteni kívánom még, hogy a „Csanádmegyei Gazdák Aratógépszövetkezetének” felosztásával a

JOHNSTON ARATÓGÉPEK

alkatrész raktárát vettem át.

Főtörökvésem mindig oda fog irányulni, hogy mindenkit, ki bizalmával megtisztel, a legjobban kielégítsek, a minék elérésére szakképzettségem elég kezességet nyújt. Igyekeznem fogok mindenben, mindenkor a legjutányosabb árakat szabni és a javításokat a legrövidebb időn belül eszközölni. — Becses pártfogásukat tisztelettel kérve

Lipták Béla gazdasági gépszerező és lakatosmester.

MAKÓN, az ujkorházzal szemben.

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának fehérségét meg akarja tartani csak **Tubarózsa-**szépítőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sörör, szeplő és májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a Hajregenerátor!

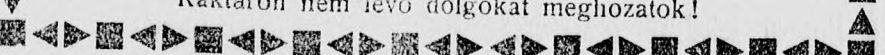
»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti! Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszertára a »Szent István«-hoz

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy külföldi utamról magammal hoztam a legszebb

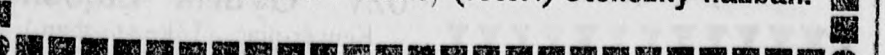
párizsi és brüsszeli

fűző-szabásokat. Mérték után készítem a legelegánsabb és legcélszerűbb francia fűzőket, valamint sport- és házi midert, haskötőt és testgyógyesítő fűzőket. — Raktári fűzők már két koronától följebb. — Eredeti modellek, minden kivitelben.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását továbbra is kérve, maradok — kiváló tisztelettel

WERTZBERGER FANNY.

Mellfűző műtermem: Makó, (főtér.) Stenczky-házban.

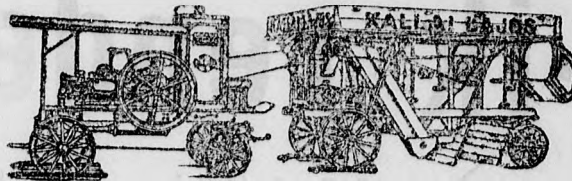

A köztudatba ment át,

hogy csakis

170

Kállai Lajos motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-utca

28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda disz-főrlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

KALLAI LAJOS hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számitalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

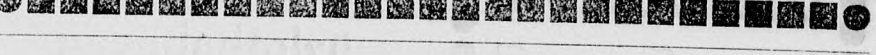
Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arcfenőcsöt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiataliságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kifünő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** ujjvárosi gyógyszerárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68. Telefon-szám: 68.

Biztos sikert érhet el,

aki venni, bérelni, eladni, bérelni, bármit ismertté

tenni vagy értékesíteni akar a **Makói Független Ujság** hirdetései útján.

Rikkancok felvételnek a kiadóhivatalban.

Szőlőoltvány és gyümölcsoltvány átadás.

Aki egészséges, olesó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS
Magyarország legelkiismeretesebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsoltvány telephéze
Ös-Csanádon (Torontálmegye.)
ahol szovány minőségű l. rendű gyökeres fás és sima zöldsoltványok bor- és csemegefajokban, amerikai sima és gyöce es vesszők a legolcsóbb árban kaphatók.

Szőlőoltvának külön e célra választott fajok. Gyümölcsoltványokban a legnemesebb alma, körte, cseres-ye, meggy, oajszinbarack, őszibarack, szilva, ringló és dió.

Nemes róza oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbarom-tenyésztés.

Mindenben előjegyzés őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

IV. Igen tisztelt uram! Az öntől rendelt többajtajú szőlőoltványokat a legjobban dicsérhetem, mert kitünően megeredtek és igen szépek, hitelesen bizonyíthatom bárki előtt.

Kelt Veszprém, 1911. 24. IX.

Üdvözlettel
Benkó István, kádármester.

